

DOMOLJUB

ŠTEV. 38.

V LJUBLJANI, DNE 21. SEPTEMBRA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročila, reklamacije in inserti Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2540.

Telefon uprave: 2992.

Kruh — dar božji

Nedavno sem videl na predmestni ljubljanski ulici ta-le prizor: Po njej koraka z omahujočo hojo starejši mož. Na hrbtu nosi v oguljenem nahrbtniku odpadke lesa. — V cestnem prahu zagleda kosček kruha. Pobere ga, obriše z njega prah, pobožno ga poljubi ter ga začne s slastjo uživati. — Prizor, ki bi zaslužil, da ga v spomin in za zgled ovekoveči kak slikar za narodni muzej.

Kaj nam priča ta resnični dogodek? — To dvoje: Prvič, da imajo nekateri dobrega kruha preveč, toliko da ga mečejo na cesto; drugič pa, da je med revnimi sloji beda narasla že do viška, ko tisočeri nimajo niti grizljaja kruha, in da se morajo ti ubogi Lazarji že hraniti z drobtinami, ki jih mečejo bogatini s svojih miz. — Spomin mi je ob tej priliki zaživel na vojno leto 1914, začetek svetovne morije. Tistikrat je bila obilica belega kruha, ki se je povsod valjal po tleh, a vojaškega kruha («komisa») se je pometalo proč cele kupe. Z žalostjo v srcu smo gledali, kako so na ljubljanskem glavnem kolodvoru metali v latrine (stranišča) cele ogromne kotle za vojaštvo pripravljenih jedi, takrat že z velikimi kosi mesa s kruhom vred. Kako kruto se je to početje začelo maščevati že po preteku dobrega leta! Takrat, ko so metali nepoužite božje darove v jame, je bilo po vojaških oblastvih strogo prepovedano, razdeljevati jih med uboge, ki jih je bilo že na tisoče. Leto pozneje je bilo tudi za vojaštvo že odmerjeno, koliko gramov kruha sme

vsak dobiti, pa še tisti je bil časih tak, da bi se bil lažje česal z njim nego ga užival. A koliko je bilo civilnega prebivalstva, posebno v zasedeni Furlaniji do reke Piave, ki niti takega ni imelo! — Kaj hočem reči z opisanim spominom resničnih in žalostnih dogodkov iz vojne dobe? — Nič drugega kakor to, da je greh, ko tudi danes vidimo ležati kose kruha po tleh, dočim je med ljudmi toliko pomanjkanja. Ali se ne bo tudi to maščevalo, kolikor se ne maščuje že sedaj? — Kruh je in ostane dar božji. Saj moli svet milijon in milijonkrat vsak dan: Daj nam danes naš vsakdanji kruh. — Pretreslo me je v nasprotnem primeru in zgrabila me je resnična jeza, ko je prosjak odložil na obzidek hiše kos kruha, ki mu ga je dala v dar dobrotna roka. Seveda: hotel je pač denar, ki ga vse drugače lahko porabi. Suh kruh, kakopak — ne teče. Toda ali ni mogoče, da bi ga marštkdo rad močil s solzami, samo da bi ga imel? Poznal sem nekoč mladega dijaka, ki je na železniški postaji vrgel v stranišče hleb belega kruha, prejetega v dar. Ni semu ljubilo nositi ga s seboj. Dostikrat ga potem ni imel niti toliko, da bi za silo utišel kruleči želodec. A v zreli dobi, še v letih, ko pričenja starost, se je s kesanjem in solzo v očeh spominjal mladostnega dejanja. — Pri nas doma smo smeli jesti kruh le pri mizi. Nobena drobtina ni smela priti v odpadke. — Danes pa mečejo otroci kruh na cesto, na tla v celih kosih. — Mar to ni tudi greh? Saj je vendar — kruh dar božji.

dove teh činiteljev in in je spet vpeljala surove bojne manire. Sam sem bil ravno pred četrstoletjem zraven, ko smo šli s fanti gledat neko predstavo v sosednjo župnijo. Fantje iz obeh župnij so se še nedavno gledali med seboj kakor pes in mačka. Kjer so prišli skupaj, je bilo jo. Zabavljanje, zmerjanje, sovražni pogledi in nemalokrat tudi boj. Takrat pa smo se po predstavi malo pomenili z ondotnimi fanti in iz fantovskih ust je prišla takrat beseda: »Ali ni to čudno? Včasih smo se med seboj klali, topli in mesarili, zdaj pa hodimo drug k drugemu na predstave in smo prijatelji?« Dragi moji! Ali niso takele izjave iz fantovskih ust še danes naravnost dragocene!

Služboval sem pozneje v dolini, ki je bila v moji mladosti razvpiča kot pravo gnezdo boja in kola in noža. Kadar je bilo kje na podružnici »žegnanjec«, takrat je morala teči kri. Ko sem prišel v tiste kraje službovat, je vladal sam mir, ljudje so bili prijazni; sad izobraževalnega društva in fantovske Marijine družbe. Preden sem odhajal od tam, se je spel enkrat oglasila krvava smrt z nožem v roki. Vse ljudstvo je bilo nekam potrito in kar odahnilo se je, ko se je zvedelo, da morilec ni bil domačin.

Če hočemo pomiriti prevroč in še razgredo fantovsko kri, treba predvsem onejiti pijančevanje. Vsa sredstva treba uporabiti, da se ta rana v našem narodu ozdravi in poceli. Gostilnam po deželi in po mestih je posvečene še vedno premalo pozornosti. Nadzorstvo go-

Miroljubnost

Saj veste, kaj pomeni ta beseda. Toliko, kakor ljubezen do miru. To pa je čudno, da vsi ljubimo mir, pota do njega pa ne znamo najti. Ne otroci med seboj, ne fantje v objemu alkohola, ne sosedje, ki se pravdajo za piškav oreh, ne možje, ki vodijo strankarske boje v malih vaseh ali tudi v celih državah, ne go-spodje pri razorožitvenih konferencah: nikjer ne znajo najti pota do miru. Vsevprek se drži znanega latinskega pregovora: Če hočeš mir, napravi vojsko. V vseh mogočih slovanskih in neslovanskih izrazih odmeva ta beseda po svetu. Udar! Auf bika! Suni ga! Tožba! In potem celi izlivi sramotenja in zabavljanja pa tja do vedno večjih izdatkov za vojno in morarico po vseh državah, ki pravijo, da so civilizirane.

In vendar smo miru vsi tako krvavo potrební.

Že v otroških prepirih naj bi razsojali modri starši in vzgojitelji sami; prav gotovo pa ni prav in ne primerno, če se njih beseda glasi: »Udaril!« Vedno je namreč še čedno številce očetov, ki svoje sinčke naravnost navdušujejo za boj. In mamice tudi! Če otroče pade, je treba zemljo pretepati, da je mlademu vpijatu zadoščeno; če se udari ob mizo, jih mora miza nekaj dobiti, ker je našega fanta udarila. Ali ni to naravnost vzgoja za boj, za tepež, za nož?

Za naše fante so svojčas veliko naredila izobraževalna društva in skupni fantovski sestanki Marijinih družb. Svetovna vojna pa je zamorila dolgoletne, s trudom priborjene sa-

stlinčarjevi! To bi bilo potrebno. Ali tožijo že postavno uro, ali imajo nenaznanjen ples z godbo ali brez godbe, pa tudi kakšno pijačo točijo. In še to in ono. To pa po zanesljivih osebah, ne po ovačubih.

Z vso močjo pa bi bilo treba pospeševati umsko in versko izobrazbo našega ljudstva. Podpirati vse, kar preprečuje surovost in divjanje, kar ovira sovrastvo in razdore. Podpirati, ne pa razdirati. Vsako surovost in divjanstvo pa postavno kaznovati, pa naj jo zagreši kdorkoli. Vsaka pristranost je v tem oziru pogubna.

Veliko dobroto bi storil, kdor bi znal zlasti po nekaterih krajih zadeti na glavo pravdarskega zmaja. Mislim na kraje, kjer za vsako malenkost, za vsako mušico, za vsakega komarja tekajo na sodišče iskat pravice in napravljati nepotrebnega pota in še bolj nepotrebne stroške sebi in drugim. Za par pediti neobdelane zemlje — pravdo! Za par nepremišljenih besedi — pravdo! Če je sosed tvojega otroka malo po strani pogledal — pravdo! Pravda na pravdo, brez konca in kraja! Ali res mislite, da pri sodiščih z odprtimi rokami čakajo na vaše pravde? Ali še niste nikoli pogledali sodniku v obraz in brali na njem, s kakšno nevoljo vas je sprejel? Ali niste spoznali iz njegovih besedi da bi moč raje stal ves dan na vrhu Triglava na burji in v mrazu, kakor pa da mora poslušati vaše prazne maranje?

Pa, če bi bilo z dobljeno ali izgubljeno pravdo že vse končano! Ali znano je, kako si znejo potem taki nasprotniki še skrozi dolga leta in desetletja greniti življenje. Kako se sovrastvo, ki je bilo za prazen nič spočeto, razvija in razrašča v pozne rodove, kako zastruplja mirno življenje, kdo koplje jamo hišam in družinam, kako ugonablja najboljše dušne in telesne moči.

Sedaj odpravljeni občinski posredovalni uradi — dr. Krekova zamisel in njegovo delo so bili — so preprečili marsikatero dolgotrajno pravdo. Bolje bi bilo to stvar pospeševati, kakor pa jo zatreti. In to bi se bilo dalo doseči z majhno odredbo. Vsaka stranka naj bi bila primorana priti pred občinski posredovalni urad. Če se je branila stopiti pred domačega župana ali če se je bala pristranskega postopanja domačih moč, naj bi bilo sodišče izročilo poravnavo nepristranskemu sosednemu županstvu. Nekatero stvar so domači moči lažje v kali zatrli brez postav in paragrafov, s pametno besedo, kakor jo bodo zatrla sodišča, kjer mora mesto pametne besede govoriti denarna kazen, zapor in povračilo stroškov.

Zeleti bi bilo v pravdarskih primerih več razsodnosti in več prijemljivosti, pa manj trme. Lepa beseda bi marsikje lahko vse poravnala; pa kaj, če mora mesto ene lepe besede pasti sto žaljivih.

Več ljubezni in miru v naše hiše, pa bo tudi več sreče!

Priporoča se domače podjetje:

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva LJUBLJANA Štritarjeva

Za zimske ženske plašče olis, žamet, rips, modno blago za obleke, perlini žamet in porbat. Za moške obleke črni in modni kamgarni. Za zimske suknje črno, sivo in modno blago. Ogrinjale, pletil, črpe, rube, volnene, žametaste kramate in avilone rube.

Postrežba dobra in poštena.

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Katoličani v belgrajski nadškofiji. — »Glasnik katoliške cerkve v Belgradu«, ki ga izdaja g. dr. Vjekoslav Wagner, župnik župnije Kristusa Kralja, prinaša o belgrajski nadškofiji sledeče zanimive podatke: Belgrajska nadškofija so osnovali leta 1924. in obsega vse ozemlje predvojne Srbije. Vseh župnij v nadškofiji je deset in sicer v Belgradu pet in pet izven Belgrada in to v Smederevu, Sapcu, Nišu, Kragujevcu in Boru. Poleg teh sta še dve samostojni kapitaniji in sicer v Valjevu in Zaječaru. Razen v Belgradu, ki šteje 35.000 katoličanov, je precej katoličanov v sledečih mestih: v Obrenovcu 70, v Arandelovcu 30, v Šabcu 450, v Leznicu 80, v Valjevu 200, v Nišu 2000, v Paračini okrog 600, v Čupriji 210, v Ravni Reki 480, v Bareh 450, v Smederevu 380, v Aleksinski Rudnici 280, v Leskovcu 430, v Pirotu 130, v Kujaževcu 120, v Negotinu 140, v Breslovu 84, v Kragujevcu 1200, v Jagodini 600, v Užicu 100, v Smederevu 800, v Kostolcu 130, v Požarevcu 200, v Boru 500, v Rtanju 500, v Bogovini 400, v Zaječaru 300. V drugih krajih je po 20 do 40 katoličanov. Najbolj raztresena je niška župnija, ki ima okrog 7000 duš. Razen župnije Kristusa Kralja v Belgradu in one v Nišu, ki sta bili oživotvorjeni že l. 1885., so vse druge župnije nastale v novejšem času. Ker je v belgrajski nadškofiji le malo katoliških cerkva in kapel, se vrši v mnogih krajih služba božja v drugih primernih prostorih.

Italija

s To in ono. Goro Javornik spreminjajo Italijani v trdnjavo. — 17 ljudi iz Goč in Lož so zaprli, ker je bila ob dveletnici usmrtnitve na Bazovici pri Trstu blizu na Rebri Goč razobešena jugoslovanska zastava. — Brata Ivana je po nesreči ustrelil z lovsko puško osemletni Anton Platiša iz Poč pri Cerknem. — Hudo je ranila granata Andreja Devetaka iz Opjega sela na Krasu. — Cene vinu so se po vsem Vipavskem zvišale od 0,70 na 1,60 lir za liter. — Odkar so zagospodovali na Sveti Gori pri Gorici italijanski redovniki, se je slovensko ljudstvo odvrnilo od te božje poti, ker tam ne čuje več slovenske besede. Zato pa obiskujejo Slovenci iz Vipavske doline, s Krasa, iz Brkinov, s Pivke in drugod v množicah romarske cerkev Matere božje v Logu pri Vipavi.

Avstrija

s Svetovna zveza katoliških vzgojiteljev. Dne 8. septembra so se sešli na Dunaju poslanci katoliških vzgojiteljev iz Belgije, Nemčije, Angije, Francije, Jugoslavije, Luksemburga, Poljske, Avstrije, Švice, Spanije, Češkoslovaške, Ogrske in Ameriških Združenih držav. Sklenili so, da se zopet oživotvori Svetovna zveza katoliških vzgojiteljev. Za predsednika je bil izvoljen ameriški vseučiliški profesor dr. Johnson. Zastopanih je bilo 40 katoliških učiteljskih organizacij s preko 200.000 člani.

s Razno. Dne 20. novembra bodo volitve v koroško kmečko zbornico. — Požar je uničil v Zgornji vseci poslopja pocestnikov Lipuša, Črneja, Petrovca, Kumra, Tomana in Ajtona. — Umrla sta posestnika Jožef Celigi iz Radne vasi in Janez Stolcer iz Rekarje vasi. — Delavci žage barona Helldorfa v Bistrici v

Rožu so te dni stopili v stavko, ker že več mesecev niso sprejeli plače in so jim končno trgovi morali odpovedati kredit. — V Št. Danijelu so pokopali največjega posestnika 86-letnega Josipa Rožarja. — 25 letnico službovanja v celovškem elizabetinskem samostanu je praznovala oni dan vrtnarica Marija Novak. — Povodom pogreba narodnega socialista Prislana, je prišlo v Št. Rupertu te dni do pretepa med komunisti in nemškimi narodnja karji. — V Grabštanju so ustanovili odesk nemškega telovadnega društva. Ob tej priliki je imel nagovor »Bundesführer« nemškega telovadnega društva Karl Fritz in je med drugim izjavil: »Grabštanj je bil kraj, kjer se je prvič zavrnil vpad jugoslovanskih band. Novo telovadno društvo istofam bodi svarilo vsem, ki še vedno stegujejo svoje roke po Koroški. Koroška ni več samala! — Gospodje, ne dajte si sami praznega strahu!

Madjarska

s Praznik mater s mnogoštevilnimi otroci. Ogrske matere so imele te dni svoj praznik. Zbrale so se številne zastopnice tistih, ki jih je Bog obdaril z velikim številom otrok. Uvodno besedo je imela Ana Szederhenyi. Med drugim je rekla: »Na Ogrskem je okrog 200.000 mater z mnogoštevilno družino, ki bi vse zaslužile odlikovanje in nagrado. Ko smo pred petimi leti napravile načrt, po katerem naj pridejo matere s številnimi otroci do besede in moči, ki jo zaslužijo, je bilo edino naše upanje — božja pomoč in prepričanje, da ogrski narod nima nobenega večjega zaklada, kot je človeško življenje. Danes pa že lahko z veseljem ugotovljamo, da spremlja naša prizadevanja ljubezen vsega naroda.« Na koncu je bila obdarovana mati, ki je dala življenje 21 otrokom. Tako na Ogrskem. Kako pa drugod?

s Komunistične celice je ustanovljajal med srednješkolsko mladino madjarski profesor Fr. Fischel. Da bi lažje prikril svoje načrte, se je pri policiji, čeprav judovskega rodu, vpisal za rimskega katoličana. Vendar pa je prišla policija komunističnemu agitatorju na sled. Med knjižnico je našla veliko zalogo nesramnih slik in pesmi iz Moskve, v katerem se povdarja, da opozle fotografije ne smejo biti v zabavo komunističnim agitatorjem, ampak naj se širijo tajno med srednješkolsko mladino obcega spola. Srameljivost izgubljena, vse pridobljeno, si mislijo boljševiki in imajo prav.

Češkoslovaška

s Drobič. Državnim nameščencem namestila češkoslovaška vlada znižati plače za deset do petinajst odstotkov in bi na ta način prihranila na leto od 200 do 300 milijonov čeških kron. — 80 km na uro bo vozil vlak med Prago in Bratislavo. — 28 požarov je bilo že letos v slovaški občini Trebišov. — Dvajset let je minulo 9. septembra, odkar je umrl znameniti češki pisatelj Jaroslav Vrchlicky. — Po 18 letih se je vrnil iz Rusije Tomaž Šatner iz Vimperka. Je bil že davno proglašen za mrtvega.

Grčija

s Ustavne vprašanje je tudi v Grčiji še vedno na dnevnem redu. Ta država, ki je bila še nedavno monarhija, je zdaj republika, vendar pa imajo monarhisti v narodu precej zaslonbe. Te dni so se generali vseh armadnih korov posvetovali in so sklenili, da vojska

V vsako hišo »Domoljuba«!

pred izidom volitev, ki naj tozadevno odločijo, ne bo posredovala. Če bi pa pri volitvah zmagali monarhisti in bi bila tako grška republika v nevarnosti, bodo generali onemogočili povratek monarhije. Torej tudi če bi se večina grškega naroda izjavila za monarhijo, te ne sme bli, ker je generali nočejo.

Španija

s Avtonomna Katalonija. Španski parlament je sprejel te dni s 314 proti 24 glasovom zakon, ki določa za del španske zemlje, to je za deželo okrog mesta Barcelone, precej široko avtonomijo. Katalonija bo imela lastno pokrajinsko vlado, sodstvo in šolstvo. Katalonščina je v tej pokrajini uradni jezik, vendar pa sme, kdor želi, uporabljati tudi španščino. Katalonija ima finančno samoupravo. Vsaj na videz nekaj pridobili. Vendar ni vse tako, kot bi se zdelo. V zakonu avtonomne Katalonije je namreč točka, ki lahko napravi vse avtonomne svoboščine brezpomembne: Finančne določbe avtonomne Katalonije se v smislu zakona, in sicer na zahtevo Katalonije ali pa republikanske vlade v Madridu lahko spremenijo vsakih pet let. Čez pet let je torej lahko katalonske avtonomije konec, zakaj neizpodbitno dejstvo je, da avtonomija, ki ne sloni na popolni in trajni finančni samostojnosti, ni vredna zlasti v današnjih, nezaupanja polnih časih, piškavega oreha.

Amerika

s Gnili generalovi zobje po 100 dolarjev. General Pershing, glavni poveljnik ameriške armade v svetovni vojni, si je dal izdreti tri gnile zobe. Drugi dan je že čital v časopisih, da so se našli ljudje, ki so hoteli imeti njegove gnile zobe za spomin in jih kupiti pri zobozdravniku po 100 dolarjev za komad. Generala je vse to razjezilo in poslal je adjutante po zobe. Na veliko začudenje so našli adjutanti v raznih trgovinah nad 200 zob, za katere so trgovci prisegali, da so vsi pravi zobje generala Pershinga. Nov dokaz, da je svet resnično zoorel.

s Tudi veleposestniki štrajkajo. v Ameriki namreč 500.000 veleposestnikov v Zedinjenih državah je sklenilo, da en mesec ničesar ne kupijo in ne prodajo, dokler se cene pšenice in drugim poljskim pridelkom ne zvišajo v toliko, da se bo delo izplačalo. Po mestih veleposestniki postavljajo barikade, da preprečijo promet s pridelki. V Kingsleyu so zagrozili trgovcem, da jih linčajo, če ne zapro trgovin. Kakšen štrajk bodo z ozirom na vse to sklenili mnogomilijonski ameriški brezposelni, časopisje še ne poroča.

Indija

s Gandijev gladovni štrajk. Naši čitatelji gotovo še niso poznali nedavnega obiska indijskega voditelja Gandija v Londonu. Gandi se je pripeljal k angleški vladi, da doseče svobodo svojega naroda. Gandi s tem, kar so hoteli dati Indiji angleški lordi, ni bil zadovoljen in se je vrnil v domovino. »Da bo mir,« so angleške oblasti v Indiji Gandija zaprle, indijsko vprašanje pa pustile nerešeno. Zdaj hoče Gandi z gladovnim štrajkom prisiliti Angleže k odločitvi. Pravi, da ne bo zaužil ničesar, dokler se ne uresniči zahteve Indije, pa če tudi zaradi gladi umre. Taka Gandijeva smrt bi vsekakor napravila silen vtis na ves

"Lux je bil vedno boljši!"
A zdaj je še cenejši

Velik zavitek zdaj Dinar 4.50

Mali zavitek zdaj Dinar 3.—

pri vedno enaki kakovosti!

LUX PERE VSE DA JE ZOPET KAKOR NOVO

svet, posebno pa na tristemilijonski indijski narod, ki bi ga smrt največjega voditelja razburila do skrajnosti. Krvava revolucija v Indiji pa bi morda bila začetek svetovnega klanja, ki bi nikomur ne šodilo bolj kot angleški svetovni moči. Zato verjetno, da bo Gandijeva gladovna stavka prvi korak do svobodne, z angleško velesilo morda samo v gospodarskem in obrambnem svobodnem dogovoru združene svobodne Indije.

Drobne novice

Za 500 milijonov dolarjev namerava znizati proračun vlada Združenih držav Severne Amerike.

Do tal je pogorela največja belgijska papirnica.

750 milijonov dolarjev za javna dela je dovolila ameriška vlada.

Karla Habsburškega so zaprli v španski Barceloni in mu nato proti odškodnini 10.000 pezet dovolili odhod v Pariz.

700.000 otrok v starosti od 10 do 15 let je zaposlenih v Ameriki. 11 milijonov delavcev pa nima službe.

Samo turški državljani smejo izvrševati obrt v Turčiji.

Glavo so odsekali Gorgulovu, morilecu francoskega državnega predsednika Doumerja.

320 čeških kron bo plačal na dan boljševiški »proletarec« Trocky v čeških toplicah Pištanech.

Članek proti Franciji je napisal Mussolini v ameriškem časopisju. Svet se zaradi tega ne bo podrl.

Pol mesta Koln na Poljskem je upepelil požar.

Tifus je izbruhnil v Rusiji ob meji s poljsko republiko.

Vojaški francoski transport s 500 vojakov je padel v afriškem Alžiru v 100 m globok prepad. Okrog 150 mrtvih.

Za 25 odstotkov piva se manj popili letos kot lani v Nemčiji.

Cena petroleja je nekoliko narasla v Angliji.

Nadaljujejo se boji med Kitajci in Japonci v Mandžuriji.

Sodrga je zažgala lepo cerkev v španskem mestu Dona Mencía pri Cordovi.

Atentat je bil baje poskušan na bolgarskega kralja Borisa.

Nemški parlament je razpuščen; nove volitve bodo 6. novembra 1932.

200.000 otrok je brez domačega ognjišča v Severni Ameriki.

Umeten prozoren kavčuk so pričeli izdelovati iz neke stepne trave v ruskem Jaroslavu.

2000 ljudi se je ponesrečilo vsled nepričakovane silne viharja na ameriškem polotoku Floridi.

Severno Kitajsko z Mandžurijo hočejo združiti pod bivšim kitajskim cesarjem Puji-ja — Japonci. Nevaren načrt!

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Podpisani hvaležno potrjujem, da mi je urava »Domoljuba«, ko sem pogorel meseca junja, v resnici plačala Din 1000.

Slapar Simon s. r., pogorelec.

Preserje, župnija Zlatopolje 13. sept. 1932.

Osebnosti

d Osebnosti spremembe duhovnikov ljubljanske škofije. Premeščeni so bili: Dr. Jožef Pogačnik, vikar v Kranju za kaplana v Polhov gradec (z bivšim v Trnovem v Ljubljani); dr. Pavel Simončič, kaplan v Kamni gorici, za vikarja v Kranju; Anton Ronko, prefekt v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, za kaplana v Toplice; dalje kot kaplani: Anton Kovarič iz St. Petra pri Novem mestu v Cerkljici, Andrej Kralj iz Blok v Kamno gorico (na dopustu), Anton Hren iz Stopič na Bloke, Janko Sedež iz Radeč pri Zidanem mostu v Stopič, Josip Rott iz Toplice v Višnji gori, Leon Kristanc iz Višnje gore v St. Peter pri Novem mestu, Janez Lončar iz Borovnice v Hinje, Ciril Zajec iz Tržišča v Borovnici, Karel Papež iz Cerklj pri Kranju na Rako, Mirko Bartol iz St. Jerneja v Preserje, Ivan Pečnik iz Smihela pri Novem mestu v Ziri, Stanislav Sinkovec iz Zirov v Smihel pri Novem mestu, Ivan Tiringar v Jesenic v Radovljico, Valentin Benedik iz Radovljice na Bled, Jožef Ferkulj iz Poljan nad Skofjo Loko v Moravče, Franc Tom iz Semiča v Poljane nad Skofjo Loko. — Nameščeni so bili: Dr. Ignacij Lenček in Franc Fric kot prefekta v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, dalje kot kaplani: Pavel Podbregar na Krki (z bivšim v Muljavi, župnija St. Vid pri Stični), Ivan Caserman v Cerkljah pri Kranju, Franc Mate v St. Jerneju, Ivan Mramor v Radečah pri Zidanem mostu in p. Krizostom Sekovanič, OFM, pri župniji Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

d 25 letnico svojega dela na kočevski realni gimnaziji praznuje te dni profesor Ivan Polovič.

Dr. Ivan Hubad

robozdravnik v Skofji Loki

od 25. sept. zopet redno ordinira

Domače novice

d Lepo je uspela evharistična slavnost, ki se je vršila za Saleške dolino dne 11. septembra v Skalab. Ljudstvo je krepko dvignilo zastavo katoliško. Bogu hvala!

d In tako dalje... V torek 13. t. m. se je vršil v Smartnem pri Litiji sejem v znamenju krize. Na sejnu je bilo 299 goved. Prodajna cena ni bila velika, pa še zato je bila slaba cena. Cena za vole je bila namreč 2—2.50 Din. Zato so pa tudi kramarji slabo prodajali, pa tudi trgovine in gostilne so bile kar prazne. Največ obiskovalcev si je za kosilo kupilo en blebec za 1 Din; vsak pa še tega ne zmore več.

d Koliko mesa snedo Ljubljančani. V prvi polovici tega leta je Ljubljana uvozila in konzumirala 3181 glav goveje živine, težke nad 350 kg. Telet je bilo v Ljubljani zaklanih,

oziroma že zaklanih uvoženih 9747, konj je bilo zaklanih samo 75. (Konjski mesarji prodajo torej le malo konjskega mesa, kar ni čudno, ko je že goveje meso poceni.) Kostrunov je Ljubljana snedla 510, janjkov in kozličkov 3088, prašičkov oddojkov 395, srednje velikih prašičev 2932, pitanih prašičev 11.113. Dalje pa je Ljubljana uvozila še 83.042 kg prekajenega in svežega mesa raznih vrst. Približno moremo računati, da je ljubljanski konzument plačal v prvi polovici leta kakšnih 15 do 20 milijonov Din za meso. — Nekaj milijonov, če že ne polovico od 20 so prispevali pač tuji in zlasti podeželani, ki kupujejo danes v Ljubljani razne potrebščine in obedi-jejo v gostilnah.

d Nad 100.000 ljudi je obiskalo zadnji ljubljanski jesenski velesejem.

d Čudovit nebeški pojav. V nedeljo dne 11. septembra okoli pol 9 zvečer so opazovali nad Mariborom čudovit pojav. Trčila sta skupaj dva meteora (podnebniška); izgledalo je, kakor da se dve žareči krogli spajata ter zopet odhajata. Pojav je trajal nekaj sekund, dokler se ni razbil na nočnem nebu.

Priporočila ne prvi slovenski zvez

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti
PODRUŽNICE

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićov trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI, ulica 22, Beograd, Poincaréova 2

d Čudno dete. Na Pince Marofu v Slov. krajini se je narodil otrok, ki ni imel ne oči, ne nosa, ne ust. Otrok je bil običajno rojen in drugače zel odobro razvit. Zapisana pa je bila mala punčka neizbežni smrti, ker ni mogla dobiti nobene hrane. Otrok se je smilil vsem, posebno pa staršem, ki so morali gledati, kako je njihov otrok hiral dan za dnem. Kljub temu, da ni mogel zaužiti nobene hrane, je otrok živel 14 dni.

d Tisoč grozdov na eni trti. V St. Vidu nad Ljubljano je pred tremi leti vsadil lastnik Erman pred svojo hišo tik zadnje tramvaj-ske postaje vinsko trto — samorodnico vrste »Washington«, katera se je v par letih neverjetno bujno razvila in dela danes lepo brajdo z nad 1000 grozdi in grozdici.

d Novo vinsko krpilico že točijo po gostilnah v Mariboru.

d Dva posebus vlaka z italijanskimi faseti sta vozila pretekli teden mimo Ljubljane proti Madjarski. Zadnjič enkrat so pa bili Madjari v Benetkah.

d Oni, ki dobivajo iz Amerike denar, naj se s svojci dogovore, da pošiljajo dolarje na domače posojilnice.

d Po dosedanjih poročilih se je letos vpisalo na srednje šole in učiteljska v Dravski banovini 9339 dijakov in dijakinj, na meščanske šole pa 5342 učencev.

d 10.000 Din za zgradbo pravoslavne cerkve v Ljubljani je dal srbski patrijarh Varnava v Beogradu.

d Nove vozne cene na tramvaju. Uprava električne cestne železnice v Ljubljani sporoča, da stopi nova tarifa v veljavo dne 1. oktobra t. l. Z novo tarifo se uvede enotna cena

po 1.50 Din za vse proge v mestu, na Vič in v Zgornjo Šiško do remize, in po 3 Din v St. Vid, in to brez ozira na dolžino proge. Od remize v Zgornji Šiški do St. Vida stane vožnja 1.50 Din. Potnik, ki se pelje v St. Vid, plača do remize 1.50 Din, od remize naprej pa daljnih 1.50 Din, skupaj torej 3 Din. Za otroke do 10. leta stane vožnja 1 Din, v St. Vid pa 2 Din. S 1. oktobrom t. l. se uvedejo tudi mesečne karle za krajše proge in sicer do 3 delnih prog za 2 kratno vožnjo dnevno po 60 Din mesečno, za 4 kratno vožnjo pa po 90 Din. Vse ostale določbe sedanje tarife ostanejo nespremenjene. Ker so se vršile nerednosti z mesečnimi in delavskimi kartami, se bodo izdajale za nabavo mesečnih in delavskih kart izkaznice s sliko. Izkaznice za delavske tedenske vozne listke se bodo izdajale le proti predložitvi davčne knjižice. Ker se po 1. oktobru t. l. časovni vozni listki brez izkaznice s sliko ne bodo več izdajali, naj vsi oni, ki se nameravajo posluževati časovnih vozni listkov, preskrbe izkaznice (po 5 Din) še pred 1. oktobrom t. l. v novi remizi v Zgornji Šiški.

d Brez dovoljenja proti Ljubljani. Vlak brez lokomotive so opazovali oni dan ob kamniški progi. V Kamniku so namreč ušli za kolodvoru pri premikanju štirje vagoni in jo brez dovoljenja pobrali proti Ljubljani, ker je pruga proti Kamniku, dasi malenkostno, vendar skozi napeta, so dosegli hitrost, ki je precej prekašala »leteče kamničane«. Šele na Dobravi se je posrečilo vagoni ustaviti lokomotivi, ki je prišla nalašč zato iz Ljubljane.

d Prometu je bil te dni izročen novi most čez Bistrico pri Trzinu.

d Še nekaj o šolnini. Koliko bo dobila država od novopeljane šolnine, seveda še ni znano. Pač pa lahko že poročamo sledeče: Najvišjo šolnino je plačal v Zagrebu neki učenc Trgovske akademije, namreč 9256 Din, na II. klasični gimnaziji znaša najvišja šolnina 2760, na II. realni gimnaziji 2200, na I. ženski realni gimnaziji 1900, na II. ženski realni gimnaziji 1700, na II. klasični gimnaziji 1700, na I. realni gimnaziji 1360 dinarjev.

d 25 let zvesto služi Francka Levstikova pri gospej Mariji Babčič, vdovi po predsedniku viš. sodišča v Ljubljani. Delu slava, zvestobi čast!

Med brati Hrvati

d 50 letnico svojega obstoja proslave v oktobru šolske sestre božje ljubezni v Sarajevu. Na tej šoli je bil prvi ravnatelj in veroučitelj naš nadškof gosp. dr. A. B. Jeglič. Za proslavo se vrše velike priprave.

d 50 letnica obstoja bo praznovala od 6. do 9. oktobra 1932 jezuitska gimnazija v Travniku.

d Več sto delavcev je dobilo štirinajst-dnevno odpoved v znanem hrvatskem industrijskem kraju v predilnici in tkalnici v Dugi Resi.

d Jugoslovanski Nemci potujejo. Kakor znano, izvršajo banatski Nemci po večini iz Svabske, oziroma iz Pfalza. Urednik nekega lista v Pfalzu Jakob Heinz je sedaj organiziral izlet banatskih Nemcev, ki bodo tam več

Neprijeten duh ust

Je zlonen. Zobje slane na vsi kvartirni najljepši obraz (tudi hudi odstranite) se pri enkratni uporabi krasno osvobodijo CHLORODONT paste. Za pri kratki uporabi do 10 dni krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej s malo (tudi po Din 8-). Velika tuba Din 12-). Dobite jo povsod.

dni. Ljubezen Nemcev do stare domovine je res zgledna.

d **Tihotapstvo s saharinom.** Te dni je bila v Zagrebu odkrita velika tihotapska afera s saharinom. Zaplenjeno je okrog 200 kg saharina, ki predstavlja vrednost nad 300.000 Din. Carinske oblasti so tihotapce kaznovala z denarno globo 6 milijonov Din.

d **Društvo prijateljev gradiščanskih Hrvatov** se je ustanovilo v Zagrebu. Ima nalogo, da v prvi vrsti moralno podpira svoje brate v Avstriji in da za njihovo usodo zainteresira najširše plasti hrvatskega naroda. Drugo leto bo društvo svečano proslavilo 40 letnico, odkar so se gradiščanski Hrvati naselili na sedanjem ozemlju.

d **Krekova zajednica.** Pretekli teden se je v delavski strokovni zvezi vršila prva glavna seja Krekove zajednice iz Zagreba, na kateri je bil izvoljen stalni odbor z Bogomirjem Gotfriedom na čelu. Vsi delavci na socialnem polju so bili pozvani, da tudi oni organizirajo podobne organizacije v svojih mestih. Krekova zajednica ima isto smer kot »Krekova mladina« v Sloveniji.

d **Čudno oboroženi razbojniki.** Onega popoldne je žandarmerijska patrulja treh žandarjev pri zalezovanju v Planini Velebit naletela na kraj, imenovanem Jadovno, na osem oboroženih razbojnikov, ki so bili 7. t. m. izvršili napad na žandarmerijsko postajo v Bruhanah. V borbi je bil en razbojnik ubit, drugi pa so pobegnili in patrulja jih zasleduje. Na licu mesta so razbojniki zapustili naslednje predmete: štiri peklenske stroje z urami, dva peklenska stroja brez ur, pet bomb, štiri revolverje, 2000 revolverjskih nabojev, večjo količino razstreliv, štiri čepice s pločevanastimi kordami, na katerih je vtisnjena črka »U«, osemnajst platnenih torbic za patrone, šest platnenih torbic, tri pare opank, 3 metre metilnice, dva pasa s čezramnicami, štiri čutare in šest plaščev tujega izvora. Ugotovljeno je, da je ubiti Stjepan Devčić, ki je bil avčias pobegnil v Zader. Krvavi sledovi pričajo, da so med pobeglimi razbojniki tudi ranjeni.

— Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu, preobilen želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobe, splošnem slabopojutju in utrujenosti pospeši naravna »**Franz-Josef-grenčica** brez napora in bolečin lahko izprazni črevesje vseh nepravilnih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. — Najodličnejši zdravniki stoletja so porabljali »**Franz-Josef-vodo** z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih. »**Franz-Josef-grenčica** se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d **Ves upravljal odbor** so zaprli v Odžacih v Vojvodini. Gre za neko tamošnje hranilnico. Odbor je s špekulacijami in nepravilnim poslovanjem menda oškodoval vlagatelje kar za 9 milijonov.

d **Zadolženi kmetje** so zborovali te dni v Osijeku. Na koncu so sprejeli in odposlali kraljevski vladi v roke ministrskega predsednika Srbskega resolucijo, ki med drugim zahteva a) ureditev kmetjskih dolgov na zadružni podlagi, b) podaljšanje zakona o varstvu kmeta in c) kmetjsko zbornico s kmetjskim razodiščem. Potrebo kmetjske zbornice so utemeljevali zlasti s tem, da imajo vsi stanovi svoja zbornična zastopstva, samo kmetjski stan, ki šteje v Jugoslaviji ogromno večino, lastne stanovske zbornice nima.

SCHICHTOV

RADION

pere sam

in-hitrejše

in-belejšše

in preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI
Radion v mrzli vodi

KUHAI
v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ
perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodi

JR 12-32

d 25 vagonov vina je še napredaj samo v mostarskih kletih.

d **Popolnoma je pogorela velika Nasička žaga** pri Bos. Gradiški. Škode je okrog 10 milijonov Din in je večinoma krita z zavarovalnino. — Tudi kmetjski gospodarji bi morali biti zavarovani za inventar tako visoko, da bi si v slučaju nesreče lahko sami pomagali. Primerna zavarovalnina pomenja več, kot vsa gasilna društva in vse podpore.

d 125.000 ljudi je obiskalo zadnji jesenski zagrebski velesejem.

Iz naše prestolice

d **Angleški admiral ogleduje.** V Splitu se nahaja že več dni angleški admiral Ushborne. Vojno ministrstvo mu je dalo na razpolago jahto »Dobravo«, s katero admiral obiskuje naše Primorje. Ko se vrne v London, bo imel v najodličnejših angleških krogih konferenco, na katerih bo poročal o svojih vtisih v naši državi.

d **Zasilno katoliško cerkev** bodo zgradili v Senjskem Rudniku. Tam je 1500 katoliških rudarjev, ki so večinoma Slovenci.

d **Novo fabriko za špirit** bodo zgradili na banovinskem posestvu v Butinu, v drinski banovini. Tovarna bo lahko izdelala 600 hl čistega špirta.

Bukovičica nad Škotjo Loke

Preklic. Podpisani javno preklicujem vsa grda obrekovanja in obžalujem vse pohujšljive govore, ki sem jih ponovno govoril in razširjal okrog o preč župnem upravitelju v Bukovičici. Tudi se podpisani javno zahvaljujem preč župnemu upravitelju, da mi je blagohotno prinesel z nadaljnjo upravičeno tožbo.

V Bukovičici, dne 19. septembra 1932.

Mesek Mihael, zidar.

d 95 hil so začeli zidati pretekli mesec v Beogradu.

d **Nedeljeno uradovanje** državnih uradov ostane tudi po prvem oktobru. Samo vojaški uradi, okrajna načelstva in policijski uradi bodo imeli deljeno uradovanje.

d **Izredno težka.** V Vršacu kažejo 8 letno deklico Ljubico Radenković iz Velike Lale v Srbiji. Otrok tehta 80 kg.

d 7500 Din solnine je plačala te dni neka dijakinja II. dekliške gimnazije v Beogradu. Njen oče je namreč odrajal 145.000 Din dohodninskega davka. Solnina bo prinesla državi lepe milijone.

d **Križa ali številke govore.** V naši državi se popije na leto 600 milijonov litrov alkoholnih pijač v vrednosti treh milijard in pol dinarjev. Od tega odpade 1320 milijonov dinarjev na žganje, 1200 milijonov na vino in 1240

Največja družina. Neki bolgarski duhovnik ima največjo družino na svetu. Njegovi sinovi, vnuki in vnukinje štejejo s svaki in svakinjami vred 287 glav. — Mož s sivo brado na sredi slike je srečni oče.

Gladovna stavka. Veliki indijski borec za svobodo, Gandhi, je napovedal, da bo začel 20. t. m. z gladovno stavko, ako ne bo angleška vlada spremenila dvojne volivne pravice, ki jo je priznala najnižji kasti parijev — v skupno in popolnoma enako volivno pravico, kot jo imajo ostali Indijci. Izjavil je, da bo vztrajal pri svoji zahtevi, tudi če bi si z gladom končal življenje. Angleški podkralj je sklenil Gandhija izpustiti iz zaporov, pa indijski borec izjavlja, da bo svojo grožnjo tudi na svobodi izvedel.

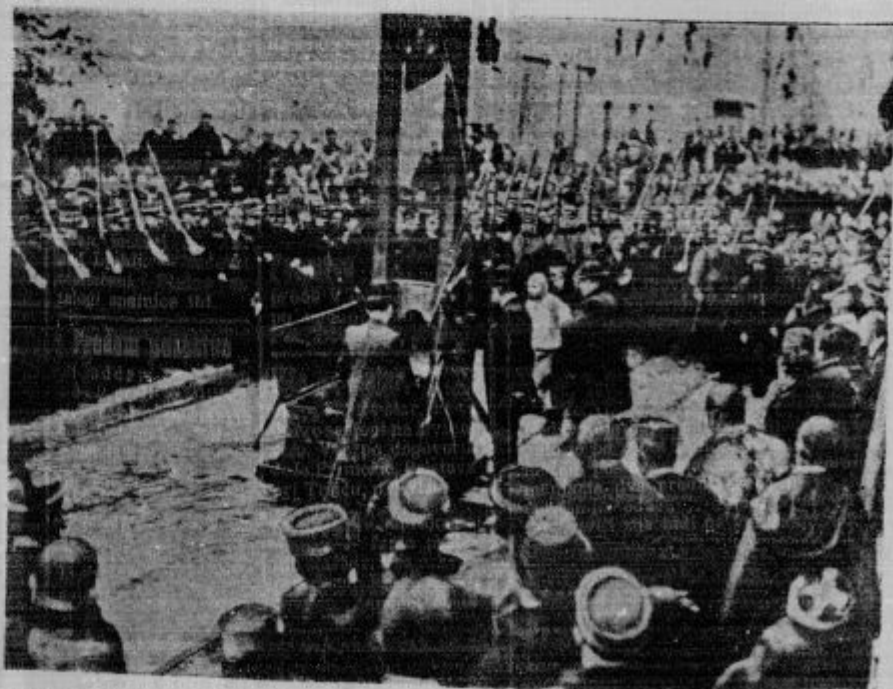
»Leteča rodbinac rešena. Nedavno je iz Angmsasali (vzhodna Grönlandija) dospela vest, da je ladja »Talbot« ob dveh po polnoči našla na obali ne daleč od Iternsaka vseh osem oseb s ponesrečenega vodnega letala. Letalo je popolnoma uničeno, dočim so vsi člani letelce rodbine in njihovi sopotniki živi in zdravi. Ladja »Talbot« je vikrala Hutchinsonove, da jih prepelje v Funbo, kamor dospe v kratkem.

Nekrvava revolucija. Začasni čilski predsednik Davila je odstopil, ko so mu letalci zagrozili, da bodo bombardirali predeedniško palačo. Davila je iskal zatočišča pri ameriškem poslanstvu.

»Umetni lasje.« Jožef Stanič, eden najboljših čebelarjev v Ameriki, je vzel roj čebel na glavo. Roj je tehtal 3,40 kg.

Od velike francoske revolucije sem je v Franciji giljotina kot morilno orodje na smrt obsojenih. Tudi Gorgulov, na smrt obsojeni morilec francoskega predsednika Doumerja, je položil glavo pod giljotino. Pričujoča slika je redek posnetek smrtno obsodbe, pri kateri je smelo še občinstvo prisostvovati, da bi se mu na ta način vzbudil strah pred zločinstvi. Pri Gorgulovi izvršitvi obsodbe so bili navzoči je uradniki in nekateri časnikarji. Sicer so prostor, kjer naj bi se bila izvršila obsodba, oblegali tisoči, da bi napasli svojo radovednost.

milijonov dinarjev na pivo. In pri vsem tem tarnamo, da je kriza...

d Zakon o gasilcih. V ministru za telesno vzgojo naroda se pripravlja nov zakon o gasilcih. Načrt zakona je gotov ter predvideva poklicno gasilstvo v vseh mestih, ki imajo čez 20.000 prebivalcev. Poleg poklicnih gasilcev bodo lahko obstojala še prostovoljna gasilska društva. Za kritje vzdrževanja gasilcev bodo občine pobirale posebne doklade od svojih občanov. Načrt zakona bo še to jesen predložen narodni skupščini. Temu zakonu naj bi takoj sledil zakon o obveznem zavarovanju zoper požar, potem pa naj bi bilo že enkrat konec veselje in prosjačenja.

Prvi vtis ostane — in ta zavisi od tege Vaših zob. Samo negovani zobje Vas store simpatične in samo čist vonj Vaših ust omogoča prijetno občevanje z Vami. Za nego Vaših zob rabite Odol. Le Odol izkazuje dvojni učinek: on lajša prijeten vonj in desinficira usta in zobe.

Nesreče

Okrog požarov. Zgorelo je gospodarsko poslopje mesarja Jakoba Jurčka v Brvovnici. — Gospodarska poslopja je uničil požar Irlaku Jožetu, posestniku na Pristavici pri St. Vidu pri Stični. — Ognjeni zubiji so uničili kozolec Grabnarju Janezu, gostilničarju pri postaji Radohova vas. — Požar je izbruhnil na gospodarskem poslopiju posestnice Alojze je šket v Ločicu pri Ptuj in poslopje uničil. — Gorelo je pri posestniku Ludoviku Forštneriču v Janskem vrhu pri Ptujski gori. Ogenj je upepelil stanovanjsko hišo, hlev in klet. — Požar je uničil v Slovenigradcu veliko gospodarsko poslopje posestnika in gostilničarja Ivana Debelaka. — Stiri poslopja, tri stano-

SARGOV

Izmed 10 ljudi jih ima
7zobni kamen
...dobi
ga pa lahko vsak!

Vsak izgubljen zob
Vas naredi starejšega!

Le malokdo ve: dostikrat je zobni kamen vzrok, da se začno zobje majati in nazadnje izpadati! To nevarnost odvrnete s tem, da si zobe redno čistite s Sargovim Kalodontom. Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi sulforicinov oleat po Dru. Bräunlichu in to ga dela tako zelo učinkovitega: on odpravi polagoma zobni kamen in ohrani zobe močne in zdrave!

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

RAZNO

Mahasta strela. Strela ina včasih svoje muhe. Ni rečeno, da mora vedno ubiti človeka, ki vanj trešči. Čestokrat se zadovolji s tem, da ga oplaši. — Neki kmet je iskal zavejta pred nevihto pod vrbo. Strela je udarila v lopo, ki je bila oddaljena nekoliko metrov, preskočila na vrbo, ji ožgala skorjo, preskočila na moža in — mu slekla popolnoma premočeno sukajo. Druge škode ni bilo. Nekaj drugega moža je strela zagnala spet nekoliko metrov stran v zemeljsko brazdo. Nekoliko ga je ožgala, da je izgubil zavest — poleg zavesti pa tudi vso obleko, ki mu jo je vnela, kakor da se razume na slačenju. V obeh primerih je imela strela v premočeni obleki dober odvod v zemljo, na svoji poti pa je obleko razparala. — Pred nekoliko leti so našli na prostem polju pri Frankfurtu ob Meni moža, ki ga je nevihta ubila. Preiskava pa je dognala, da ga ni zadela električna iskra, temveč da ga je ubil silni tlačni tlak. — V neki

Sheehan:

40

MOJ NOVI KAPLAN

»Toda naš zdravnik bo užaljen, če bo on zdravil Elizao.«

»On je itak odkrito priznal, da ne more nič več zanj storiti. Če jo kdo ozdravi, bo on gotovo najbolj vesel. On dvomi o uspehu kakor jaz.«

»In jaz; bolezen je najbrže neozdravljiva.«

Molčala sva.

»Torej, dovolite procesijo? je končno vprašal.

»Nimam vzroka, da bi vam odbil prošnjo.«

»Hvala, oče Dan! Upam, da boste zadovoljni.«

»Brez dvoma kot z vsem vašim dosedanjim delom, pri katerem ste imeli zelo spretno roko.«

»Kako bodo otroci veseli — je vzkliknil kaplan in oči so mu zasijale od veselja.

»Da, da. Ali je bil Duff pri vaši pridigi?«

»Da, škof se je pred obedom dolgo sprekal z mano po vrtu in bojim se, da mu izprehod ni bil prijeten.«

»Prav mu je! sem zamrmral.

»Čestokrat človek v razburjenju mnogo več izpregovori kot misli in čuti, ga je pričel zagovarjati.

»Pri mizi je sprva molčal, a potem me je nagovoril in jaz sem se razživel. Kako on govori pa veste!«

»Škof ima dobro srce. Bog ga blagoslovi!«

»Da, še nekaj sem vam hotel povedati in tega boste gotovo veseli, mi je zaklical. »Zjutraj sem govoril z Duffom na kolodvoru. Ponudil mi je roko in odkrito rekel: »Oče Letheby, čestitam vam in se

vam zahvaljujem za opomin, ki ste mi ga dali v zborovanju. Povabil sem njega in še nekoliko tovarišev na kosilo, ki ga bomo priredili ob priliki blagoslovitve naše nove ribiške ladje. Gotovo boste pršli tudi vi, oče Duff bi vas zelo rad spoznal.«

»Seveda bom prišel. Toda, zakaj se Duff zanima zame?«

»Ne vem, toda on vas zelo spoštuje. Rekel je, da vas mora na vsak način spoznati. To je neumrljv genij.«

»Neumrljv genij. Piškava pohvala. Shakespeare in Falslaff sta oba nesmrtna, komu je oče Duff primerjal mene, ne vem, sicer bomo pa že videli!

»Gotovo se boste sprijaznili z njim. Torej: v Telovo bo procesija in ko bomo blagoslovili novo ribiško ladjo, malo kosilo...

»Velja!«

XXVI. Na višku.

Prišel je praznik svetega Rešnjega Telesa in Kilronanu se je vršila procesija, kakršne ubogi v ščani v vsem svojem življenju še niso videli. O Letheby je s svojo trmoglavostjo vztrajnostjo premag katerim se jaz lahko skrijem. Skrbelo me je, kaj bi rekli ljudje o tej novotariji, saj vendar še ni dolgo, ko ljudje o tej novotariji, saj vendar še ni dolgo, ko so bili vsi javni nastopi katoličanov še skoro prepovedani. Zato sem želel, da bi šla procesija samo okrog cerkve, toda o tem oče Letheby ni hotel nič slišati in tako smo šli med glasno pesmijo in molitvijo, vasi proti novi tovarni, se tam obrnili in vrnili cerkev.

Kako in kje je oče Letheby dobil denar za novo svileno bandero, ki so jih ponosno nosili možje velik pozlačen križ, ne vem. Pogumno, neupoglj-

vanske hiše in eno klet je zapalil ogenj v Cerkovnjaku pri Mali Nedelji.

d Na cesti med Bistrico in Rušami je padel s kolesa pri neki mariborski trdniki zaposlen kleparski mojster Oton Srebrnjak z Vrhniko. Je podlegel poškodbam v bolnišnici.

d Z letalom se je smrtno ponesrečil v Novem Sadu gosp. Oskar Rebolj, narednik letalskega polka. Truplo ponesrečenega so pokopali v Kranju.

d V Ljubljani pri Zgornjem Kašlju sta utonila, ko sta kopala konje hlapca 29 letni Ilvar Anton iz fare Prežganje in 18 letni Štefan Vinetič iz župnije Velika Dolina pri Krškem. Dva konja sta se rešila, eden najlepši, last posestnika in gostilničarja gosp. Grada, pa je delil usodo z utopljenecema.

d Ko si je gradil hišo, se je zrušil pesek na 22 letnega Franca Hudoklina z Dobravice pri St. Jerneju in ga pokončal do smrti.

d Rane nezgode. Z droga je padel in dobil hude notranje poškodbe 31 letni delavec Franc Mali od Sv. Ane nad Tržičem. — S škarnjami se je po nesreči dregnil v desno oko 8 letni Anton Hribar od Sv. Jurja pri Grosupljem. — Pri padcu sta dobila notranje poškodbe 68 letni Ivan Bari iz Ljubljane in 41 letna Marija Grum iz Dravlj. — Ko je

padla z voza, si je zlomila nogo posestnikova žena Cebular Terezija iz Gabrovja pri Konjicah. — V Spodnji Senarski je nabodel bik na rogove hlapca Erika Mendaša in mu prizadejal hude poškodbe. — V predmestju Maribora je nataknila krava na roge 11 letnega Tončka Habnerja. — Težko železo je padlo na nogo in jo zlomilo kurilniškemu delavcu Ivanu Cankarju z Viča. — Nož se je pri delu zaril v nogo mesarskemu pomočniku Pavlu Anžiču iz Ljubljane. — Ko jo je krava pritiskala ob steno, si je zlomila desno roko posestnikova žena 40 letna Marija Triller iz Virmas pri Škofji Loki. — S kolesa je padel in si zlomil ključnico 38 letni posestnik Rafael Ščurk z Turjaka. — Ob štedilniku se je vnela obleka 5 letnemu Jožku Stanglu v Mariboru. Hude opekline. — Ko ga je podrl avto, si je poškodoval hrbet delavec Antan Lavlar. — Pri padcu si je zlomil roko 19 letni krojaški pomočnik Jože Štefančič od St. Jurja pri Grosupljem. — Nogo si je zlomila in dobila poškodbe po vsem telesu 19 letna Marija Pernel izpod Jelovega vrha pri Kranju. Voli so jo podrl in pohodili. — Pri padcu si je zlomila roko 8 letna Francka Srebot iz Zgornje Hrušice. — Kolo je zmečkalo nogo 7 letnemu Vidu Likovcu v Prezidu. — Hude poškodbe je dobil pri padcu pod avto 21 letni vojak Milodrag Vučković, ki služi v Mariboru.

d »Franz-Josef« grenčica je čistilo za prebavila, preobložena z jedjo in pijačo.

Novi grobovi

V mariborski splošni bolnišnici je umrl posestnik Franc Sanc iz Vuzenice. — V Ljubljani je preminul posestnik in mesar g. Franc Golob. — Na Dunaju je izdihnil radovljisti rojak višji finančni svetnik v pokoju gosp. Avgust Tanzher. — V St. Petru pri Mariboru

so pokopali posestnika gosp. Josipa Lipovška. — Pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji je ugrabila smrt upokojenega nadučitelja gosp. Franca Meglo. — V Imenem pri Podčetrtku je zaspal v Gospodu trgovec g. Janko Pernel. — V Novem mestu je zapustila solzno dolino soproga kamnoseškega mojstra Marija Lesjak. — V Svečini je odšla v večnost Malesičeva Silva. — V Stožicah pri Ljubljani je umrl posestnik Andrej Sitar. — V Dravljah nad Ljubljano je preminul Jernej Trampuz doma iz Opatjega sela. — V Gradcu pri Littiji je zapustila solzno dolino g. Angela Vrhovec, roj. Kotar. — V Littiji so djali v grob gospo Ido Gaupner, roj. Tičar. — V Idriji je zapel mrtvaški zvon 68 letnemu gosp. Štefanu Pečirer. — V Gornjih Gorjah pri Bledu so pokopali 80 letnega Poklukarja Janeza. — V Ljutomeru je odšel v večnost bivši župan g. Šoštarčič. — V Celju so pokopali hotelirja gosp. Fritza Skoberneta. — V Ratečah je zapustil solzno dolino posestnik in gorski vodnik g. Ivan Kari. — V Ljubljani je zapel mrtvaški zvon pečarskemu mojstru g. Vinkotu Kokalju. — V Smartnem pod Šmarno goro so djali v grob 75 letnega gostilničarja in posestnika g. Jožefa Rotarja. — V Senčurju pri Kranju je na veke zatisnil oče 80 letni Franc Okorn. — V Sodražici je odšla k Gospodu po plačilo uč-

Očalo proti peni. Trdka »Crna glava« sporoča: Nova očala proti peni obdajajo vsak zavojček »Crne glave« s »Harrigan« Shampoo. Očala varujejo pri umivanju glave in las oči pred vodo in peno in bo to olajšavo in ugodnost znaa ceniti vsaka dama, za otroke pa je umivanje las s takimi očali veliko veselje. 1

On: »Pri meni boš živel kot v paradizu.«
Ona: »Ze vem, kajpada, nikoli nič za obleči...«

PLANINKA ČAJ
Bahovec zmanjšuje pritisk krvi in ga hvalijo proti posnpen u žil. —
Zavitek Din 20 — v apotekah.

voljo ima in v njegovem slovarju ni besede: nemo-goče. Morda je to? Vedno bolj ga občudujem.

Prekrasno vreme je bilo. Morje je lahko valovalo in se svetilo v junijskem solncu in vsa priroda je bila, kot da si je nadela slavnostno oblačilo. Pa sem se hipoma spomnil, da nosim v svojih nevrednih rokah Stvarnika vseh teh krasot in pred svojimi očmi sem videl prekrasno jezero, ob katerem je nekoč sam izbral bodoče voditelje in učitelje človeštva. Gle dal sem apostole kako se trudijo in napenjajo, da bi potegnili iz morja mreže, klanjal sem se častitljivi, božanski postavi Odrešenika, ki je stal na obali in sem se hipoma prebudil iz svojih sanj, ko sem začutil težko roko, ki mi je padla na ramena. Bil je zdravnik, ki je privolil v to, da bo nosil nebo pri procesiji v družbi Ormsbyja in dveh ribičev.

Ormsby je vsem morskim stražnikom dovolil, da so se udeležili procesije. Sam ne vem ali sem se bolj čutil tem mrkim strogim postavam, ki so v obliki častne straže stopale poleg neba, ali njihovim ženam, ki so s povzdignjenimi rokami zahvaljevale svojega Odrešenika, ker jih je odkupil s svojo strašno smrtjo na križu. Mali otroci so stali poleg ceste in žalostni opazovali spreved, kateremu se sami niso smeli pridružiti. Nehote sem se spomnil Gospodovih besed: Pu-stite male k meni, ker njihovo je nebeško kraljestvo.

Bitrina poroka, katero so že večkrat preložili, naj bi se vršila v ponedeljek po prazniku svetega Rešnjega Telesa in isti dan naj bi tudi blagoslovili novo ribiško ladjo in jo spustili v morje.

Tudi ta ponedeljek je končno prišel. V zgodnjem jutru so se po vsej dolini vlačile lahne meglice, ki so se dvigale iz močvirja, v travi so se biserno leketale rosne kaple in nebo je bilo brez oblaka. Vse je napovedovalo najlepši poletni dan. Ob osmi mi je

oče Letheby bral prvo sveto mašo in ob pol devetih, ko naj bi se pričela poročna sveta maša, ni bilo v cerkvi nič več mogoče dobiti kak sedež ali prostor, kjer bi mogel stati. Seveda so bili prvi sedeži določeni za odličnejše goste, ki so se na skrivaj norčevali z Ormsbyjem, kakšen norec, da prestopi v katoliško cerkev, a vendar prišli v cerkev, da vidijo zanimive katoliške poročne obrede, ki so na Irskem izredno redke, zlasti v visoki družbi. Toda takoj za njimi in ponekod tudi med njimi so se trli ljudje, moške in žene, na njihovih ustih in v sreb je bila molitev za njo, ki jim je storila toliko dobrot in so jo vsi ljubili, ki naj bi čez nekoliko minut doživela toliko izpremembo v svojem tihem, mirnem in prijetnem življenju. Mladi otroci so se skušali preriti s komolci skozi strnjeno vrsto svojih starejših bratov in sester, očetov in mater, a le redkemu je uspelo in še temu iz usmiljenja. Domisljal sem si, da sem bil predmet pozornega opazovanja, ko sem stal oblečen v albo in s šolo prekrizano na prsih pred oltarjem in čakal ženina in nevesto. Ko sta stopila v cerkev, so se vse oči uprle v Ormsbyja, ki je spremljan od doktorja Armstronga ravno in moško cbalal pred oltarnimi stopnicami in potem — kdo bi jim zameril — obstale na nevesti, katero je spremljal oče in nekaj malih belo-oblečenih otrok. Vsi so jo blagorivali, blagoslavljali in obsipali s šopki. Koga je še manjkalo? Nikogar! Zenina in nevesto, župnika in kaplana, vse so si povabljeni gostje že natančno ogledali in končno končno so neštete oči presenečene obstale na belem pokrivalu, obrobljenem s čipkami, katero je nosila na glavi gospa Darey. To je bil višek — najvišja možna stopnja kulture v Kilronamu. Marsikaka salva jedosegla svoj namen in pri gospej Haley so izpraznili marsikak liter na ta račun in prepevali o tem

gostilni na deželi je trščilo v streljod. V istem trenutku je orkestrion v lokalu sam od sebe začel igrati neko skladbo. Strela je morala brez dvoma sprožiti instrument.

Gad v hlačen žepa. Kmet Meneci iz italijanskega Livorna je postal žrtve neuvadnega slučaja. Po delu na nji-vi je legel v senco pod drevo, da bi se odpočil in nabral novih moči. Ko je sladko zadrimal, pa ga je nenadoma nekaj zbudilo v desni kol. Planil je pokonec in ugotovil, da mu je med spanjem zlezal v hlačni žep gad, ki ga je pili. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer so ga zdravniki morali operirati.

Kako sta se vzela. Kako to, da je tvoja matična enkrat dovolila, da sta se z Alfredom vzela? — Ker je bil oče proti.

Rekord požrešnosti. V raznih gostilnah in krepčevalnicah v severni Evropi imajo gostilničarji navado, da dovolijo gostom proti plačilu stalno določenega zneska pojedti od razstavljenih jedi toliko, kolikor morejo. Ta na-

PO DOMOVINI

Požar in drugo
(Nova Štifta pri Gornjem Gradu)

Po dveh letih smo imeli zopet ogenj. Dne 6. septembra je plat zvona poklical ljudi gasit mlín posestnice Špeh. Ljudje so s škafi vode komaj rešili poleg stoječo hišo, mlín pa je popolnoma zgorel. Ob tej priliki pa se je zopet pokazala potreba po ustanovitvi gasilnega društva, kakor ga ima že skoraj sleherni vas. Pred leti smo imeli brezplačno na razpolago prostor za gasilni dom in precej gotovine. Pa je vse zaspalo... Poldrugo uro oddaljeno gasilno društvo v Gornjem gradu nam pri najboljši volji ne more dovolj pomagati. Ogenj je treba udušiti v kali, sicer je prepozno. — Nekateri so bili hudi zaradi tistega dopisa o cestninarijih. Pa ne moremo pomagati: kar je res je res in kar ni prav ni prav. Še več stvari bi bilo treba grajati: obnašanje nekaterih ljudi pod korom in na koru naše cerkve je vse prej, kot kulturno in krščansko. Ni prav, če prizadeji govore, da bodo dopisnika »zdrobili«; naj raje »zdrobec« te svoje grde razvade, ki niso v čast ne narodu, ne posameznikom.

Vrtelemna vožnja z avtomobilem
(iz Suhorja)

Nekaj dni je že tega, ko se je gorjanskemu tovrnemu avtu primeril tale neprijetni dogodek, ki bi skoro končal s peterim pogrebom. Avto, last gorjanske parne žage, se je vračal iz Metlike, kamor je vozil drva. Na vozu so bile poleg šoferja še štiri osebe. Pa se je primerilo v Dolah, ko je hotel šofer okreniti avtomobil na ovinku v desno stran, da so se vzpela zobata kolesca v krmilu in je voz sunkoma krenil v levo, kjer je 5 metrov globok nasip in je potem globoka strmina. Nesreča je bila kar neizogibna. Toda šofer je v tem strašnem trenutku ohranil prisotnost duha. Hitro, v hipu, je zavrtel krmilo še bolj v levo — ustaviti v diru je bilo nemogoče — porušil cestno ograjo, zdrvel navpično po nasipu in po strmini, že je tudi zavrl na vse zavore in voz je nepoškodovan obstal globoko pod cesto na njivi. Če ne bi šofer Matija tako hitro vedel, kaj mu je ukreniti, bi se

voz prevrnil in težko, če bi kdo izmed navzočih ubežal smrti ali teški poškodbi pod 5 tonsko kledo.

25 let župnik
(iz Rovt)

Ta mesec je minulo 25 let, odkar so prišli v Rovte za župnika gospod Matevž Sušnik. Že pred gospodom je prišel glas iz Vrhlike, kjer so bili za kaplana, da homo dobili dobrega gospoda. Leta 1907 je 25 let od tedaj in lahko povemo, da smo hvaležni božji Previdnosti za tako dobrega gospoda. Nežeto dobrega so nam gospod v teh 25 letih storili. Sezidali so nam »gospodarski dom«, kakor bi mogli imenovati hišo, kjer posluje konjarna prodajalna. Tu so prostori hranilnice in tu je sedež »izobraževalnega društva«. Po njihovem prizadevanju je bil zgrajen vodovod, ki iz sedmih studencev vodi vodo po vseh hišah rovtovske vasi. Na njihovo pobudo je bila ustanovljena mlekarina. Tudi župnišče in gospodarska poslopja pričajo o skrbnosti gospoda župnika. Najodličnejši spomenik njihovega delovanja pa je cerkev. Znovem je teško kje v škofiji dobiti par. In pa cerkevna notranjost: krasen, veliki oltar iz katarskega marmorja, krasni svečniki in kdo bi mogel naštetati vse. Ti spomeniki bodo stoletja pričali o gospodu župniku Matevžu, ki so bili najboljši gospodar, najboljši občan, najboljši svetovalec, ki so bili v vseh boleznih zdravnik, ki so marsikateremu bolniku prinesli z Bogom tudi zdravje, ki so bili — kar je od vsega največje — goreči duhovnik: pridigar, ki smo ga razumeli in si zapomnili vsako besedo, spovednik, h kateremu so hodili k spovedi iz 5 fara, učitelj, ki so nas naučili za vse življenje do groba, ki so bili prelep zgled nam vsem v vseh slučajih življenja. Bog nam ohrani gospoda še mnogo let.

Čudni časi.

(št. Ožbalt pod Učakom.)

V nedeljo 11. septembra smo imeli pri nas čudno reč. G. župnik je še ležal v postelji ter premišljeval, kaj bi povedal vsem, ki bodo prišli ob desetih k božji službi. To pot se mu ni

teljica gospa Franja Cvar, roj. Bartol. — V Ljubljani je umrla gospa Anica Kos. — V Ljubljani je zaspala v Gospodu gospa Ažman Terezija, mati veroučitelja na meščanski šoli. Umrli v večni mir in pokoj, preostale tolaži Bog!

Razno

d Zaščita države. V Belgradu so bili obsojeni: Cedomir Vasović na tri leta robije in 5 let izgube državljanских pravic, Zivorad Gjujica na 3 leta robije in 5 let izgube državljanских pravic, Gojko Majkić na 1 leto robije in 5 let izgube državljanских pravic, Dragutin Martinović na 1 leto robije in 5 let izgube državljanских pravic, Dragiša Majković na 1 leto robije in 5 let izgube državljanских pravic. Oproščeni pa so: Mile Marić, Franjo Karas, Peter Desedinović, Momčilo Rožić, Dragutin Vasović, Jovan Stajić, Janoš Sabo in Nikola Travić. Obtoženi so bili komunizma.

d 8000 Din so odnesli neznani uzmoviči iz Delavskega doma v Senovem.

d Pred državnim sodiščem za zaščito države v Belgradu se je pričela v ponedeljek razprava proti vseučiliškemu prof. dr. Dragoljubu Jovanoviću in tovarišem.

d Zaslužena kazen. Dne 15. septembra se je v dvorani okrožnega sodišča v Belgradu pričela razprava proti zločincu Andreju Hincmanu, ki je v noči na 7. marec izvršil gnusen zločin nad osemletno učenko ljudske šole Danico Crnogorac ter jo nato v zakotni baraki zadavil. Za proces je vladalo veliko zanimanje. Zvečer je bila razglašena obsodba in je zločinec obsojen na smrt.

Chlorodont ustna voda je močne koncentracije in divno osvežujočega okusa po melisi, steklenica Din 16.—, kakor tudi slovita Chlorodont zobna pasta. Poskus Vas bo prepričal.

Čin je hotel vpeljati pri sebi tudi neki gostilničar v Montrealeu, pa je silno slabo naletel. Kakor hitro je namreč dal razglasiti na lepakihi, da sme pri njem za 60 centov vsak jesti kar in koliko hoče, se je že ozglasil pri njem 250 funtov težak možakar, ki je naročil 8 telečjih reber, pet porcij gajati, dve porčiji pečene goveje mesa, 5 skled praznega krompirja dve skledi salate in 6 porcij sladoleada. Nazadnje je zahteval še 8 črnih kav. Ko je vse snedel, je plačal 60 centov, nakarju pa dal 10 centov in rekel: Vaša gostilna mi je jako všeč. Odslej bom prihajal k vam vsak dan po dvakrat...

Pred sodiščem. Priča, zakaj niste nastopili, ko sta se začela ta dva v gostilni obdelavati a stoli? — Ker sta bila v krčmi samo dva stola, gospod sodnik.

Nova obleka. — Kaj? Danes hočeš obleči na promeno to tanko obleko, ko je tako hladno? — Zaprni si enkrat za vselej, dragi možiček, da ženske v novi obleki nikoli ne zebe.

dogodku balade v slogu Henrika Navarskega in vse to radi te »bele rožice«, v katero so strmele začudene, široko odprte oči vseh vaščanov.

»Ali ti nisem rekla, da bo kaplan to dosegel?«

»Res si rekla. Le poglej jo, kako drži glavo!«

»Če je oče Letheby njo ukrotil, potem se mu ni bo mogla nobena stvar več upirati.«

»Res je in ona najbrže misli, da se bo sedaj sama poročila in dela načrte kako bo krotila svojega Jema.«

»Jozoš, le pogledite jo. Domišlja si, da je plemenita dama, ta coprnica, saj še ni dolgo, ko je bila vsa črna po obrazu!«

»Najbrže kapica ni bila zastonj; morda pa jo ji je podaril kaplan.«

»No, mislim, da bi že dobil kakega reveža, ki bi njegove podpore bolj potreboval kot ona.«

No, vse to ni bilo samo norčevanje, ampak tudi opravljanje. Gospa Darcy si je sama kupila kapico in čipke, z denarjem, ki si ga je prislužila s svojimi žulji in si jo položila danes na glavo, da bi še bolj povzdignila »slovesno razpoloženje« poročenega dne svoje največje dobrotnice in ljubljence. Vedela je, kako bodo vsi zavistno klevetali o njej, toda ona se za te govornice ni zmenila in hvalila Boga, da ni prisiljena vsakemu izmed teh tepecev povedati kaj si bo pripravila za kosilo, ker si je sama s svojo pridnostjo vse pošteno zaslužila. Ponosno je stala poleg mene in držala v eni roki škropilnik in v drugi posodico z blagoslovljeno vodo ter se ni zmenila za neštete oči, ki so bile uprte vanjo.

Jaz nisem bil tako miren in zbran kakor ona. Zadovoljen in vesel sem, da radi treznega in urejenega življenja nisem nikdar poznal nervoznosti, na kateri trpi danes toliko mladih ljudi, toda priznati moram,

da me je pokrivalo gospe Darcy zelo razburilo, tako da nisem mogel obrniti svojih oči od nje.

Zbral sem vse svoje sile in se poskusil umiriti ter pozabiti nanjo. Glas mi je podrhtaval, toda jokati se nisem.

»Reginald Darcy, ali hočete vzeti tu navzočo Bittro Ormsby —«

Močan sunk od leve strani, kjer je stal oče Letheby, me je opozoril na napako, toda takoj v naslednjem hipu sem se zopet zmotil, kar sem opazil na obrazu gospoda Campiona, kateremu je planila kri v obraz.

»A-hm — Reginald Ormsby, ali hočete vzeti gospo Darcy —«

Oče Letheby me je zopet potegnil za rokav in sumljivo pogledal, gospoda Campiona pa se je lotevala besnost. Moral sem počakati nekoliko trenutkov, predno sem mogel pričeti. Tiho sem prosil očeta Lethebyja:

»Ljubi Bog! Pošljite vendar proč to žensko!«

Gospa Darcy je ujela te besede in priznati moram, da jih je sprejela zelo junasko. Mirno je postavila posodo s posvečeno vodo na oltar, položila poleg nje škropilnik in odšla izpred oltarja kot da sem jo poslal, naj poišče v zakristiji kako stvar, ki sem jo tam pozabil. Bittra je bila vsa rdeča od razburjenja, gospod Ormsby je zamišljen gledal predse, a doktor Armstrong je sumljivo navijal svoje brke, na gospoda Campiona, kateremu so švigale strele iz oči, sem se komaj še upal ozreti. Hvala Bogu! Ko je odšla gospa Darcy, sem se zopet pomiril. Prekinjeni obred je bil kmalu končan, dal sem svoj blagoslov in pevec so zapeli. Campton je poljubil Bittro in stisnil gospodu Ormsbyju roko, po cerkvi je zadonela poročna koračnica.

obneslo, vsaj to pot ne. Okoli osmih zaslisi neko petje iz cerkve. Ne bodi len, pojdi, pogledaj Moj Bog, v cerkvi sami fantje, še na koru jih je, da z našim harmonijem pojo Marijino pesem in duhovnik pred oltarjem masuje, zares masuje. Kaj, ali je katoliška akcija prišla že tako daleč? Kaj naj stori stari župnik? Gre v klop in se začne veseliti. Misli si, morda je to štafeta. Gine v lepem petju in se veseli, škoda, pokleknil je preveč spredaj, da ni moči videti fantov, sicer bi mu po pravici rekli: zijalo. Zunanji je vprašal enega fanta, odkod so. Dobil je povoljen odgovor in še njh duhovnika je s pomembno zajtrka legitimiral. Vse v redu! Sli so in dovršili svoj načrt. Mislim, Učak jim je prižigal. Vendar jim ni nič škodilo. Ko so šli nazaj skozi Črni Graben, so pogumno dirkali na kolesih, šli so kakor Indijanci. Vem, fantje, vi se ne ustrašite zlonaka, če se vam tudi zoperstavi v podobi Učaka. Bravo fantje!

Umrli je mol... (Gorje pri Bledu.)

V petek, 16. septembra smo pokopali Poklutarja Janeza p. d. Zagorjanskega strica iz Krnice, kateri je ravno letos obhajal svojo 80. letnico. Kdo ga ni poznal? Saj je tudi veliko potoval. Udeležil se je romanja v Sveto deželo, bil dvakrat v Lurdu, dvakrat v Rimu, ni ga manjkalo tudi na verskih manifestacijah, ki so se vršile v ožji domovini. »Slovenec« narodnik je bil od kar list izhaja. Za domaćo vas je bil velik čest poverjenik »Domoljuba«. Naročen pa je bil na vse druge verske liste, tako da je bila njegova hiša kot knjižnica. Bil je tudi soustanovitelj kat. bralnega društva, katerega član je bil 53 let, ustanovni član gasilnega društva in član fantovske Marijine kongregacije od ustanovitve pa do smrti. Pri hranilnici in posojilnici je deloval od ustanovitve. Zadel je 75 let

je bil tudi njen upravitelj. Dolgo let je bil predsednik kmetijskega društva. Občinski svetovalec je bil 40 let. Na njegov dom so vedno radi zahajali dušni pastirji, ker Zagorjanska hiša je bila vedno dom gostinjskega. Bili so pa tudi njegovi predniki inobranjeni m. n. Njegov stric Janez Poklutar je bil ljubljanski kanonik, drugi stric Jože je bil župnik v St. Vidu na Dolnjemškem. Brat Jožek Poklutar je bil šolski glavar kranjski in lastnik štamparne tiskarne v Ljubljani. Da ga je ljudstvo ljubilo in spoštovalo, je pričel njegov pogreb, katerega so se udeležili njegovi prijatelji in oddaljeni kruje in vsa družina, katerih član je bil. Prvni zbor Kat. bralnega društva mu je zapel več himen. Ob odgledu groba se je poslovil od njega sedanjí predsednik kmetijskega društva g. Jan Jakob, kateri je skrbel njegovo delo, katere je bilo vedno bogu v čast, blaginji pa v pomoč.

Neurede. (Zbir.)

Toliko preiskuje sodstvo družino Karlič iz Dobrovo. Lanskó jesen se je oči na desni pri F. Karliču napetostjo sin Cene. Ta oči se zahlevajo že par dosti dni smrtnih žvov. Strani klamir, onir in

hitri ovinki, pa strmi bregovi pod cesto so res nevarni. In prav tu se je ponesrečil lanskó leto Cene, ko je padel s kolesa pod cesto in obletel z razklano glavo. Te dni pa je prišla za Kavčičovo družino druga pretresljiva novica iz Osijeka. Tu je že štiri mesece služil pri vojakih drugi sin France. Šel se

France Kavčič iz Zbir. nad Skoljo Loko, ki je kot vojak utonil v Dravi blizu Osijeka.

je kopat in utonil. — Ko se je pa ramesla po okoliščini žalostna vest o nesreči mladega Franceta, je seveda o tem zvedel tudi še daj časa živno bolni žakelj Jakob iz sosednje Nove vasi. Nesrečni 28letni fant je že preje večkrat govoril, da bo izvršil samomor. Domači so morali vedno paziti nanj. Kljub temu je večkrat ušel od doma, vzel vrh, da bi se obesil in taval po cele dneve po gozdu naokrog. Novica o utopitvi Francetovi pa je nanj tako vplivala, da je takoj drugo jutro na vse zgodaj ingnil nopol od doma. Pod Fužinami čisto blizu kraja nesrečne smrti Cenetove nad jenom elektrarne pa se je pognal v Soro. Zgodaj zjutraj so mimoidoči našli nesrečnega utopjenca. Obema družinama iskreno sočutje.

Igra.

(Poljane nad Sk. Loko.)

Halo, Poljanci, kam v nedeljo 23. septembra? Nikamor drugam kot v društveno dvorano, kjer vas bo Prosv. društvo po precej dolgih političnih razveselilo z burko v 4 dejanjih »Ulica št. 15«. Začetek točno ob 3 pop. Kdor hoče za par ur potabiti na krmo (kajti tudi pri nas se je že odmahnila ta rverina), naj gotovo pride. Nasmejali se boste od srca; za borih par dinarjev boste imeli zabavo vse popoldne. Vabljeni ste tudi iz sosednjih fara, posebno Trstari, kajti mi pri vsaki njihovi prireditvi zasledimo polovico dvorane. Konec bo pred 6. tako da boste tudi oddaljeni lahko prišli do noči domov. Posebej pa ste povabljeni tisti, ki ste vneti za družino. Torej na svidenje 23. t. m. v družino.

Vesele novice. (Reteče.)

V nedeljo 11. sept. je naše društvo imelo otvoritveno predstavo z ljudsko igro »Male pevke«. Prisrčen je neopitakovan dobro uspela. Gledalci so pozorno sledili poteku igre, ki se v njej igrali ljubizen otrok do staršev in naspamaj v boju previdnosti. Zaspajmo tudi mi v besede, ki jih je govoril oče Benko. — Udeležba je bila toliko, da je bila dvorana mnogo prepolnjena. Vroče je bilo kot v Afriki; igralci so se kar kopali v potu svojega obraza. Sumo g. sošler je bil nekoliko bolj na severu. Hvalčini smo številnim posestnikom, posebno še veliki Ledanovi, ki so zasedli skoro polovico dvorane. Hvala tudi tamnarjem iz Preske, ki so iz prijaznosti sodelovali med odnosi. To je bil prvi dokaz, da ljudstvo se ljubi inobranbo. Z vedno večjo ljubiteljsko se oklepa katoliške prosvete in z naspamaj ure v bodočnost. Tako je prav. Živjeli! — In vrst naše domače inteligence imamo še drugega sodnika. Značilno pri tem je to: Prvi sodnik je bil rajni g. J. Kurat in Gorenje vasi. Sledil je pod črto Avstrijo. Prvo morda sodnika je namreč v Gornjem gradu na Štajerskem. Ker je bil zavezan Slovenec, je bil v Avstriji premeščen v Sinj v Dalmaciji. Drugi sedanjí sodnik je pa vsom

dobro znani gospod Matičkov Lojze iz Reteč, ta-veden Jugoslovian in odločen katoličan. Tudi on je najprej služboval v Gornjem gradu. Letos junija je bil pa po službeni potrebi prestavljen v Sinj v Dalmaciji. — Štatebnega teka so se udeležili tudi naši fantje, 8 po številu. Tako sem teko kot boskas, je dejal eden od tekačev. — Če se nam posreči bomo v kratkem spravili na oder veliko žalno dramo: Prokleto. To bo krstna predstava te drame. Takrat pa go-tovo vsi v Reteče.

Šklep. — Začetek. (Dobrova pri Ljubljani.)

Zaključene so slovesnosti šmarinih mat. Lepo je bilo letos kakor že več let sem ne. Število razmarjev se je povečalo. Svetih obhajil je bilo nad tri tisoč. Da bi jih bilo odšel vsako leto več! Naj zaživi v nekdanji slavi Tvoje svetilke na Dobrovi o Marija! — Pričenjamo z delom v Domu. Prihodnje nedeljo 25. septembra po popoldanski službi bojni bo občni zbor Kat. prosvetnega društva. Člani in prijatelji društva, pridite! V poslovni dobi ki jo pričenjamo, nam blesti naproti tridesetletni jubilej društvene ustanovitve. Obhajati ga moramo v veselem in složnem delu za krščansko prosveto!

Prosveta (St. Gotard.)

V nedeljo dne 25. septembra priredi Katol. prosvetno društvo ob 3 popoldne predstavo. To pot bodo nastopili na odru fantje z dvema igrama: »Fernando, strah Asturije«, igra v 3 dejanjih in »Eneidejsko burko«. Pošta skrivnosti. Ob tej priliki se bomo spomnili tudi velikega narodnega probuditelja in vzgojitelja škofa Antona M. Slomnika ob 70-letnici njegove smrti. V ta namen bo kratak nagovor in deklaracija. Bliznji in daljni vladno vabljeni.

Za 60 letnico »Slovenca«

Najboljši naš dnevnik »Slovenec« praznuje v kratkem šestdesetletnico svojega obstoja. Za ta lepi jubilej je uprava »Slovenca« razpisala za svoje zveste naročnike velike lepi denarnih nagrad, ki bodo izrečane o Božiču.

Natančne pogoje za te nagrade boste lahko v kratkem zvedeli na poseben način. Uprava »Slovenca« je najela poseben zrakoplov, ki bo, seveda ako bo lepe vreme, v nedeljo dne 25. septembra in v ponedeljek dne 26. septembra trosil letake z razpisom nagrad po celi državi. Kje in kdaj bo zrakoplov letel, boste lahko izvedeli iz »Slovenca« koncem tega tedna.

Opozorjamo Vas, da vsak letak na obeh straneh dobro pregledate, ker bodo na nekaterih letakah nakaznice, s katerimi boste lahko brezplačno prejeli en mesec »Slovenca«.

Se enkrat: V nedeljo in ponedeljek potar na »Slovenec« aeroplan!

Zopet na delo! (Del pri Ljubljani.)

Naš Prosvetni dom je dobil pretekli teden napis, ki ga je prav okusno izvršil slikarski mojster g. Mršinič. Ker stoji društvena stavba sredi Dola, sedanjí napis javno izprituje, da je to naša ljudska univerza, kjer se inobranje naše ljudstvo, ali si se viga ali mlađina v duhu katoliške prosvete in prave domovinske ljubetnosti. V nedeljo 25. sept. zopet prične »Fantovski odsek« svoje redne sestanke ob obhajilu uri. Prvi sestanek bo posvečen sedemdesetletnici smrti velikega učitelja in vzgojitelja našega naroda škofa Antona Martina Slomnika. To je rajni rodoljubov glas, tako na delo vabijo naše bog živi!

Novice. (Begunje pri Lescach.)

Begunje se vedno bolj uveljavljajo kot letovišče. Letošnja sezona je bila prav uspešna. Od-dana so bila letoviščarjem vsa razpoložljiva taseb-

Kyrthäuser-Technik um

BAD FRANKENHAUSEN (KYFFH)

Za inženirje in mojstre / Gradnja strojev /
Elektrotehnika / Gradnja avtomobilov / Polje-
delski stroji / Gradnja letal. / Programi za-
stoj. / Lastno letališče.

za stanovanja; tudi hotel v Poljeh in restavraciji in gostilna v Begunjah so beležili dober obisk. Imeli smo čast pozdraviti v svoji sredi nekaj prav odličnih gostov. Letovikarji sami so bili tudi zadovoljni, tako da smemo upati, da se bodo prihodnje leto zopet vrnili. Zeleli so le redne avtobusne zveze z Lescami, kjer je železniška postaja in pa lepa avtozveza z Bledom. Znašli so bo našel pogumen podjetnik, ki jim bo tozadevno ustregel prihodnjo sezono. — Na Begunjščici grade pravkar novo planinsko Villanovo kočo, do katere so že speljali lepo pot, ki bo stala na grebenu precej višje od sedanjega. Stara koča je že v precej slabem stanju in leži poleg tega prav neprikladno. — Na vrhu sosednje Dobrše se je prikazala prav lepa lovska koča, ki so jo letos zgradili štirje imovitejši posestniki iz Zazup in Radovljice. Koča ima krasen razgled po celih Gorenjski in menda v tem pogledu nima para daleč naokoli. — Dežja je padlo tu pod gorami precej več kot drugje. Zato je tudi letina sorazmerno boljša, kot je slišati o njej od drugod. Le živinske krme bo manjkalo. Ni čuda zato, da je videti povsod po kozoletih in okoli poslopij cele kope butar hraslovih in lipovih in drugih vej, ki so jih ljudje naklesili ter jih sedaj suše in hranejo, da jih bodo dali obirati pozimskim ovčam, juncem in telicam, ki še ne molžejo, da jih tako vsaj prehranijo do spomladi. — Umrl je v Begunjah g. I. Kolman, po dom. »Starček«, znan daleč naokoli. Pokojni je bil pred vojno klobučar. Po prevratu je za ustanovil tovarno za domače suknjo in pletenice, ki je več let prav dobro uspevala, tako da si je pridobil lepo premoženje. Zadnja leta ga je pa lasehla dolga bolezen, da podjetju ni mogel več posrežati potrebne brige, radi česar je jelo pešati. Tudi se je pridružila še gospodarska kriza v zadnjem času. Zapustil je vdovo in devet še neprekrbljenih otrok, ki jim izrekamo globoko občute- zno sožalje. Naj jih tolaži Bog in izpelje podjetje v boljše razmere.

Priredovanje. Pavle Peternej je pred 5 leti bil v bližini Belgrada orožniški postaradnik. Od takrat ne vemo, kje je. Je 35 let star, srednje postave in okroglega obraza. Ako bi kdo kaj vedel o njem, naj sporoči proti povračilu stroškov na naslov: Janez Peternej, Davča 12, p. Sorica na Gorenjskem.

VESELA NOVOST za vsako damo

je izredno prikladen ženski čevlji iz
baržuna, satena in ripsa

ker je izdelan izredno po potrebi ženske noge, iz prvotnega materiala in s tako podplati, kakor vsi drugi deli izdelani iz čistga usnja brez drugih primesi

in velja par po pošti brez
samo Din 70.- kakršnihkoli

daljših stroškov. Po vseh pravilih moderne ortopedije sestavljeni omogočajo ti čevlji

sigurno in elegantno hojo

Dobe se iz črnega baržuna ali satena, črnega ripsa ali rjavčevega baržuna s špango ali brez in jih pošilja proti predplačilu ali povzetju

Otpremnica **MAJA** obuča. Pančevo št. 17

Zadošča, da se naznani številka čevlja ali pa s svinčnikom na papirju očrtana noga. Neprimerno se zamenj.

Preprodajalci dobe popust.

Naznanila

n »Karitas«. Zavarujte se mladi! Povprečna starost zavarovancev pri »Karitas« znaša 42 let. Najmlajši zavarovanec je star 7 let in najstarejši 80 let. Čim mlajši se zavarujete, tem večje ugodnosti imate. Pojasnila dobite pri farnih zastopnikih, župnih uradih in pri Vzajemni zavarovalnici oddelke »Karitas«, Ljubljana.

n Mavžice. V nedeljo 25. septembra ob 15 se bo vršil občni zbor Katol. prosvetnega društva v društveni dvorani. Dnevni red: Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora, poročila odbornikov, volitev odbora in slučajnosti. Udeležite se polnoštevilno!

n Gospodinjaki tečaj v Kranju se začne 15. oktobra in traja do 15. aprila. Natančna pojasnila daje zavod Marijanišče, Kranj.

n Smlednik. Sadjarska podružnica priredi v dneh od 9. do 16. oktobra v Društvenem domu sadno razstavo. Razstavili bodo lahko vsi sadjarji v podružničnem področju. In sicer avze, suho in predelano sadje. Posebno naj se razstavijo one vrste, katerih imena ne vemo, pa dobro rade v tukajšnjem okolju. Razstava bo pa imela obenem tudi kupčijski značaj. Teden pred otvoritvijo to je 2. oktobra bodo zastopniki podružnice zbirali sadje po vaseh, in sicer od vsake vrste po 6 komadov. Upamo, da ne bo nobenega sadjarja, ki bi ničesar ne razstavil.

n Dopisovalni esperantski tečaj. S 1. oktobrom otvorim zopet dopisovalni esperantski tečaj za začetnike in za one, ki so že obiskovali kak tečaj, pa se žele še izpopolniti v esperantu. Kdor radi preprečnosti ni mogel dokončati pismenega tečaja, ki sem ga imel spomladi, ga zopet lahko nadaljuje; plača samo še zaostale mesece. — Oba tečaja bosta trajala 6 mesecev. Učnina za vso dobo znaša 80 Din, plačljivo tudi v mesečnih obrokih po 16 Din. Plača se vsak mesec naprej. Kdor plača ves znesek do 1. oktobra t. l. dobi brezplačno tri številke jug. esper. časopisa »La suda sietos«, povrh pa dobi še vsak tečajnik na koncu tečaja esper. knjižico v vrednosti 5 Din. Prijave sprejemam vsak čas. Priložite zamsko za odgovor! Prosvetna društva opozarjam, da sem pripravljen predavati o esperantu proti malenkostni odškodnini. Peter Golobič, diplomirani esperantski učitelj, Jesenice-Fužine, Gorenjsko.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 20.00 Čas, poročila. — Četrtek, 22. sept. 19.00 Slike iz narave. 19.30 Gospodarske krize in karteli. 20.00 Akademski polkiet. 20.30 Operni dueti. Pojete ga. Suštarjeva in g. Janko. 21.15 Orkester. Grafika. — Petek, 23. sept. 19.00 Pravilno pripravljanje kemikalij. 19.30 Gospodinjaki ura. 20.00 Napake otrok. 20.30 Prenos iz Belgrada. 22.30 Preno iz Varšave. — Sobota, 24. sept. 19.00 Gimnastične vaje. 19.30 Zabavni kotiček. 20.00 Preno opere »Morana« iz Zagreba. — Nedelja, 25. sept. 9.30 Preno cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje. 10.30 A. M. Slomšek — ob 70 letnici njegove smrti. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, poročila, plošče. 15.15 Slomškova proslava. 15.45 Preno iz Konjice. 17.15 Citre solo, izvaja g. Mezgoš. 20.00 Pesti večer. Izvajata gđ. Barbičeva in g. Rasberger. 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas, poročila. 22.15 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 22. sept. 19.00 Po poljski zemlji. 19.30 Naše duhovne zajednice. 20.00 Samospevi Stjepana Marčeca. 20.30 Flavta solo, izvaja Viktor Campa. 21.00 Salonski kvintet. 22.15 Preno iz kavarne Zvezda. — Torek, dne 27. sept. 18.00 Otroški kotiček. 18.30 Salon. kvintet. 19.30 Nepremičnice in vesmirske meglice. 20.00 Alkestis — opera v Dunaju. 21.10 Salonski kvintet. 22.15 Samospevi J. Gostiča. — Sreda, 28. sept. 19.00 Nasveti za domači vrt. 19.30 Literarna ura. 20.00 Preno iz Prage: Rusalka — opera.

Berta: »Prihodnji teden bom 21 let stara.«

Marta: »Jaz tudi.«

Berta: »Ampak, jaz bom privikrta.«

Carovnik: »In sedaj bom tako naredil, da bo ta mož tukaj vse pozabil.«

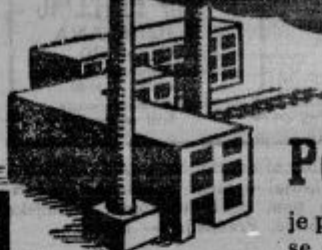
Oražem: »Ne, ne, stojte, ta mi je 100 Din dolžan.«

»Kaj, moja hčer hočete poročiti?« je kričal bogataš. »To je moj edini otrok.«

Snubec: »Saj hočem samo eno.«

PERILO ZA
GOSPODE

PERILO ZA DAME

Perilo

je poceni, ako
se dobavi di-
rektno iz tovarne; radi tega pišite
tako po novi, veliki cenik

tovarni perila

STERMECKI, Ceste št. 19

kjer najdete za moške srajce po 22,
26, 28 Din, hlače 16, 19, 22 Din, za
dame hlače 16, 23, 30 Din, kombinže
34, 40, 46 Din in vse drugo perilo.

Cene globoko znižane!

Izbira ogromna!

Zahtevajte brezplačni, bogato ilustrirani cenik!

Dobre knjige

k Slomšek naš duhovni vrtnar. Spisal Etbin Bojc. Založila Leonova družba v Ljubljani. To najnovejšo delo o našem Slomšku bo dobro služilo ne samo kot bogat vir za Slomškove proslave, ampak tudi za globlje poznanje tega našega največjega vzgojitelja iz preteklega stoletja. Vsem, ki se zanimajo za veliko Slomškovo osebnost, toplo priporočamo to delo. Izšlo je pravkar in se dobi v vseh večjih knjižarnah. Cena le 12 Din. Oblika knjige je okusna, platnice so opremljene z rdečim tiskom in sliki Slomška. Pisec je opremil delo s primernim uvodom, preglednim kazalom in ga prepletel s Slomškovimi narodnimi reki. Segajte po tej knjigi!

Za smeh

Bolnik: »Torej, jaz sem prvi bolnik vaše zdravnice... no, to se me bo zveselil.«

Sluga: »Tako vam povem, da vas bo od samega veselja dal na lastne stroške pokopati.«

Iz advokatske tarife

Mesar je ugledal psa, ki je pred njegovo mesnico pograbil velik kos mesa in zbežal. Da bi preprečil škodo in meso odzvel, je mesar tekkel za psom. Toda med potjo sreča advokata in ga vpraša: »Ali je lastnik psa odgovoren za škodo, ki jo povzroči pes?«

Po kratkem premisleku advokat pritrdi.

Mesar teče dalje za psom in končno ugotovi, da je bil ta pes lastnina dotičnega advokata. Brez nadaljnega pomisleka pošlje mesar advokatu račun za 60 Din zaradi povzročene škode, ker je pes odnesel meso.

No, advokat je tokrat še po krajšem premisleku napisal tudi svoj račun za izdani pravni nasvet mesarju, mu računul 200 Din in psa pogladil po dlaki navdol.

